

HAPPERTJE VOUWEN, VERSIEREN EN SPELEN

Speelgoedmuseum Mechelen - Meisjes spelen happertje
Crea'Bella - Happertje vouwen | Origami

Een simpel **papiertje** vormt een bron voor generaties lang vertier. **Happertje** is een **vingerspel** dat gespeeld wordt aan de hand van een stuk papier. Het wordt naast happertje ook **origami-orakel** of **waarzegger** genoemd, naargelang het doel van het spel, respectievelijk opdrachtjes uitvoeren of antwoorden op een voorspellingsvraag.

De exacte **herkomst** van het happertje is moeilijk te achterhalen, maar gelijkaardige **origamitradities** kunnen teruggebracht worden tot China en Japan. In Centraal-Europa werden doopaktes uit de 17de en 18de eeuw vaak gevouwen zoals de eerste stappen in het patroon voor het happertje, namelijk alle hoeken dubbel naar binnen vouwen, vooraleer je de buitenste punten naar binnen rechtop brengt. In het origamiboek *Fun with Paper Folding* uit 1928 wordt de vorm van het happertje geïntroduceerd in de Engelstalige wereld. We weten zeker dat sinds 1950 het happertje gespeeld wordt in Engeland. We kunnen ervan uitgaan dat het spelletje zich verspreidde tot in Vlaanderen.

Het vierkant stuk papier wordt **in een soort vierledig bekje gevouwen**. Met beide duimen en wijsvingers onderaan in het happertje kan je het open en dicht doen in twee richtingen (kruisgewijs). Het happertje heeft zo in elke opening vier luikjes, dus in totaal acht die genummerd of met een verschillende kleur aangeduid worden. Het spel wordt gespeeld met **twee spelers**. Als het gevouwen papiertje als orakel wordt gebruikt, wordt eerst een vraag over de toekomst gesteld vooraleer het spel begint. De ene speler **noemt een getal**, waarop de andere speler het happertje net zoveel keer open en dicht doet in beide richtingen. De speler die het getal noemde, mag uit de vier luikjes die zichtbaar zijn een nummer of kleur kiezen. Onder het luikje staat een opdracht die hij of zij moet uitvoeren of het antwoord op de voorspellingsvraag.

Online vind je tal van video's met **stappenplan** hoe je een happertje kan vouwen. Ook Wikihow heeft er een pagina aan gewijd. Op het internet vind je bovendien allerlei **downloadbare sjablonen** voor educatieve happertjes om te oefenen op bijvoorbeeld rekenen, spelling of woordenschat.

**deze inzending kwam tot stand binnen het project 'Iedereen Speelt!' van Speelgoedmuseum Mechelen.*

INZENDER

Speelgoedmuseum Mechelen
<http://www.speelgoedmuseum.be/>

LOCATIE

Vlaanderen

THEMA

Sport en spel

TREFWOORD

#sociaal gebruik